

[=]

c i e m e n

centre

internacional

escarré per a les

[minories]

ètniques i les

nacions

[MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2019]

ÍNDEX

[CONEIXEMENT]

1. RECERCA

- 1.1. Dossier sobre drets col·lectius a Catalunya
- 1.2. Xarxa Mercator per la Diversitat Lingüística
- 1.3. Mapa històric de la llengua catalana

2. PUBLICACIONS

- 2.1. Diari digital *Nationalia*
- 2.2. Col·lecció “Drets Col·lectius”
- 2.3. Mètode d’aprenentatge de l’amazic “tc wawjdm”
- 2.4. Llibret sobre la Casa Amaziga de Catalunya
- 2.5. Argumentari sobre la llengua amaziga
- 2.6. Webs acesue.cat i barcelonaciutatdacollida.cat

3. FORMACIÓ

- 3.1. Seminari universitari a Lleida
- 3.2. Escola d’Estiu 2019
- 3.3. Suport a l’Escoleta Cornellà Sense Fronteres
- 3.4. Tallers a centres escolars

4. XARXES

- 4.1. Fundació Coppieters
- 4.2. Xarxa NISE

5. DOCUMENTACIÓ I EXPOSICIONS

- 5.1. Biblioteca i hemeroteca
- 5.2. Arxiu audiovisual i fotogràfic
- 5.3. Exposicions

6. PRÀCTIQUES UNIVERSITÀRIES

[RECONeixEMENT]

1. ÀMBIT INTERNACIONAL

- 1.1. Fòrum de Fundacions de Pobles de l'Estat Espanyol
- 1.2. Xarxa per a la Igualtat de les Llengües Europees (ELEN)
- 1.3. Defensa i promoció dels drets lingüístics a l'Estat espanyol
- 1.4. Acció de denúncia davant l'ONU de la violació de drets humans a l'Estat espanyol
- 1.5. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles (XMDCP)
- 1.6. With Catalonia

2. PAÏSOS CATALANS

- 2.1. Azadî - Plataforma de Solidaritat amb el Poble Kurd
- 2.2. Clam per la Llibertat
- 2.3. Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)
- 2.4. Intergrup pels Drets Col·lectius dels Pobles
- 2.5. Lafede.cat
- 2.6. En Peu de Pau
- 2.7. Plataforma pel Dret de Decidir (PDD)
- 2.8. Altres xarxes i fòrums

[COOPERACIÓ]

1. PROJECTES

- 1.1. Suport al Centre d'Art Pale d'Amed

[LLISTAT D'ACTES 2019]

[CONEIXEMENT]

1. RECERCA

1.1. Dossier sobre drets col·lectius a Catalunya

Dins de Som Part (el projecte d'Educació per la Justícia Global del CIEMEN), aquest 2019 s'ha iniciat una recerca amb treball de camp per a l'elaboració d'un dossier que tracta la situació dels drets col·lectius dels grups minoritzats en origen a Catalunya. La recerca és duta a terme des del mes de març de 2019 per les investigadores de la Universitat de Lleida i col·laboradores del CIEMEN Mariona Lladonosa i Özgür Güneş Öztürk, i analitza els discursos i les estratègies principals que s'impulsen actualment a Catalunya en matèria de drets col·lectius. El dossier plantejarà una mirada de definició i ampliació conceptual d'aquesta categoria de drets a Catalunya. El treball es basa en una recerca qualitativa amb entrevistes a

23 persones dels col·lectius amazic, armeni, caixmiri, fulani, gitano, sikh i soninke, i a agents de l'àmbit polític i administratiu de Catalunya i del món associatiu. El treball de camp s'ha dut a terme totalment durant 2019, i ha culminat amb una sessió de retorn i debat amb els participants en la recerca, a la seu del CIEMEN, el 9 de desembre (imatge). Les dues

investigadores han començat a redactar el volum, que serà el sisè de la Col·lecció Drets Col·lectius (vegeu més endavant en aquesta mateixa memòria), i se'n preveu la publicació per a les primeres setmanes de 2020.

1.2. Xarxa Mercator per la Diversitat Lingüística

Mercator és una xarxa inicialment formada de tres centres de recerca i documentació situats a tres nacions sense estat d'Europa (Frísia, Gal·les i els Països Catalans) creada el 1987 a partir d'una iniciativa de la Comissió Europea. Cada centre s'ocupa d'un aspecte de les llengües minoritzades de la UE: educació (Acadèmia Frisona, a Frísia), mitjans de comunicació (Universitat d'Aberystwyth, a Gal·les) i legislació i drets lingüístics

(CIEMEN, als Països Catalans), posant a l'abast de tota persona interessada un centre de recursos especialitzat i un servei d'informació expert. Així mateix, la xarxa crea un espai d'intercanvi d'experiències i documentació entre les diferents comunitats lingüístiques europees. Des de 2009, Mercator consta de dos socis més: l'Institut de Recerca sobre Lingüística, a l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències (Budapest, Hongria), i el Centre d'Estudis Finesos, a la Universitat d'Estocolm (Suècia).

El darrer projecte fet per la Xarxa va ser LEARNMe by Mercator sobre diversitat lingüística, atorgat per la Comissió Europea per al període 2013-2015. L'any 2016, fruit d'aquest projecte de tres anys de durada, la Xarxa Mercator va publicar el *Llibre blanc de la diversitat lingüística*, un volum que recull informacions detallades sobre el desenvolupament del projecte, dades sobre les conferències i seminaris que s'han dut a terme (a Aberystwyth, Estocolm, Barcelona i Budapest), així com una sèrie de recomanacions i consideracions per a tenir en compte quan es treballa amb la diversitat lingüística, ja sigui del punt de vista polític, educatiu o dels mitjans de comunicació.

Com tots els anys anteriors, el CIEMEN ha continuat contribuint durant el 2019 a alimentar el butlletí o *newsletter* mensual de la Xarxa Mercator, que arriba a més de 2.400 adreces destinatàries. L'arxiu complet de la newsletter es pot consultar [en aquest enllaç](#).

1.3. Mapa històric de la llengua catalana

El 2014 l'àrea de Coneixement del CIEMEN va iniciar una recerca sobre l'avenç històric de la llengua catalana, sobre els territoris on ha estat parlada en algun període de la història i sobre la influència que ha tingut en les llengües veïnes. La recerca s'ha estat desenvolupant des de llavors, amb l'objectiu final de publicar un mapa i un document escrit en format PDF com a fruit de la investigació. La publicació d'ambdós materials, inicialment prevista per al 2015, s'ha hagut d'ajornar en diverses ocasions.

Durant 2019 s'ha reprès la compilació de dades per a l'elaboració dels materials, que continuen en preparació, sense una data fixa de finalització.

2. PUBLICACIONS

2.1. Diari digital *Nationalia*

Nationalia ha complert els seus dotze primers anys de vida tot continuant explicant l'actualitat de les nacions i pobles sense estat i publicant articles d'anàlisi i en profunditat (vegeu-ne una entrevista al coordinador, David Forniès, a Xarxanet.org). Entre altres qüestions, s'ha fet esment a les llengües minoritzades, amb atenció especial per les notícies relacionades amb la llengua i la cultura catalanes i occitanes, amb el valor afegit

Nationalia
Informació internacional - Nacions i pobles sense estat i diversitat

Notícies Entrevistes Opinió i anàlisi Elx geogràfic Fitxes Dossiers Qui som Contacte RACÓ CATALÀ

Inici > Notícies > Conflictes violents, Moviments cívics, Partits i sindicats, Política i institucions

El “sí” a la independència guanya el referèndum de Bougainville amb el 98% dels vots

Els governs de Papua Nova Guinea i de Bougainville hauran de negociar un acord final, atès que la votació no és vinculant

11.12.2019 13.30h

FITXA DE PAÍS
Bougainville

DADES GENERALS

Població
249.358 h. (2011)

Superfície
9.384 km²

Institucions
Govern Autònom de Bougainville

Ciutats importants
Arawa, Buika

Administració estatal
Papua Nova Guinea

Llengües territorials
Unes 20 llengües

Llengües oficials
anglès i tok pisin (de facto)

Cultura religiosa
Cristianisme (catòlic i protestant)

Fitxa completa

que la seva publicació en anglès en permet una difusió d'abast mundial. També s'ha fet una aposta per encarregar alguns articles —més enllà de les tres sèries de reportatges que esmentarem en el paràgraf següent— a periodistes residents o desplaçats expressament a altres territoris del món, cosa que ha permès la publicació d'[una crònica sobre Rojava](#), [una altra sobre la Cabília](#) o [un reportatge sobre els coptes d'Egipte](#). Igualment, s'ha fet un esforç important per oferir una informació molt detallada sobre el referèndum d'independència de Bougainville celebrat el 2019, amb [una de les peces periodístiques](#) més en profunditat que es poden trobar a la xarxa sobre aquest tema.

A banda de les peces de caràcter més general, el 2019 s'ha completat la sèrie de quatre reportatges [“Dones i representació mediàtica en contextos de conflicte”](#), que s'acosta a sis països de quatre continents (Colòmbia, País Basc, Irlanda del Nord, República Democràtica del Congo, Síria i Birmània) per retratar diversos aspectes de la forma en què els mitjans representen les dones que prenen part en situacions de

conflicte, que en són agents, protagonistes o víctimes, i quines ideologies o interessos subjauen darrere d'aquestes representacions. També s'ha encetat una nova sèrie, que quan es completi el 2020 constarà de set reportatges, [“Entre companyes i pels nostres pobles”](#), que s'acosta a les articulacions i moviments de dones que despleguen lluites arreu del món pels seus drets i pels dels pobles minoritzats a què pertanyen. Les tres peces publicades durant 2019 han parat atenció a les dones amazigues del Marroc, a les indígenes i afrodescendents de Nicaragua i a les dones kurdes de Turquia. Finalment, s'ha publicat una tercera sèrie, [“Una Dècada Amaziga de lluites”](#), sobre les mobilitzacions del poble amazic en el període 2009-2019 a tot el nord d'Àfrica.

També s'ha apostat per continuar ampliant la informació de context de [les fitxes de Nationalia](#).

Durant el 2019, *Nationalia* ha tingut més de 94.800 visites amb gairebé 74.600 usuaris únics. El compte de Twitter ha superat els 3.100 seguidors i el de Facebook, els 2.300. S'ha obert un compte de Telegram, que al final de 2019 tenia més de 60 seguidors.

2.2. Col·lecció “Drets Col·lectius”

El CIEMEN va estrenar al principi de 2017 una nova col·lecció de dossiers divulgatius especialitzats. Sota el títol de “Drets Col·lectius”, la col·lecció se centra en qüestions relacionades amb els drets col·lectius dels pobles i es caracteritza per incorporar com a elements transversals d'anàlisi els drets de les dones i les polítiques públiques.

Com s'ha explicat abans, durant el 2019 s'ha dut a terme la recerca per a l'edició del sisè títol de la col·lecció, dedicat als drets col·lectius a Catalunya. També s'ha fet un encàrrec per a l'edició d'un setè títol, sobre els moviments feministes a les regions kurdes de Turquia, que

està en procés d'elaboració i del qual es preveu la publicació el 2020. Aquest encàrrec s'ha fet en el marc del projecte de cooperació del Centre Pale Art (vegeu més endavant) que el CIEMEN ha executat a la ciutat de Diyarbakir. També durant 2020 està prevista l'elaboració d'un vuitè títol, sobre les dones del col·lectiu catalanoamazic.

2.3. Mètode d'aprenentatge de l'amazic Tc wawjdm

En el marc del mateix projecte d'Educació per la Justícia Global que el CIEMEN executa amb la Fundació pels Drets Col·lectius dels Pobles (Som Part), aquestes dues entitats i la Casa Amaziga de Catalunya van iniciar el 2018 la publicació de les unitats pedagògiques Tc wawjdm, un mètode d'aprenentatge de la llengua amaziga que cobreix una mancança pedagògica que patien, fins ara, les aules de llengua amaziga al país.

Durant el 2019 s'han presentat públicament les unitats 1 a la 6 i s'han començat a utilitzar a les aules, alhora que s'han elaborat les unitats 7 a la 12, de les 24 previstes en total per al mètode. Les unitats s'estan introduint a les aules d'amazic gestionades per la Casa Amaziga, a Sabadell, Montcada i Reixac, Manresa i Granollers (curs 2019-2020).

Les unitats també es van emprar en una formació doble, l'agost de 2019, a la zona de Demnat, al Marroc, organitzada per la Casa Amaziga, l'Associació de

Professors d'Amazic del Marroc Central i l'Associació de Pobles de la Muntanya del Món. D'una banda, una capacitació de 18 hores de durada per a professorat de llengua amaziga del Marroc i alumnes d'estudis universitaris amazics procedents de diverses regions del Marroc central (Atles Mitjà, Alt Atlas i Asàmmer). De l'altra, un curs de 30 hores d'iniciació a la llengua amaziga per a catalans i catalanes, per tal d'apropar-los a la realitat i cultura amazigues sobre el terreny.

El contingut de les unitats és elaborat per un equip coordinat per Carles Múrcia, professor de la Universitat de Barcelona, doctor en Filologia Clàssica i coautor, amb Salem Zenia, del *Diccionari català-amazic / amazic-català*, i Aziz Baha, Abdellah Ihmadi i Mohamed Kaddoumi, professors de les classes de llengua i cultura amazigues de l'ensenyament públic català.

La dissenyadora Mireia Luna, de l'estudi de disseny Design Is Natural, és l'encarregada de donar forma a les unitats.

El mètode Tc wawjdm està íntegrament escrit en llengua amaziga, en la variant estàndard del diasistema septentrional, al qual pertanyen els diferents dialectes parlats

pel col·lectiu amazic de Catalunya. Cada unitat es destina a un tema específic i inclou un diàleg, preguntes de comprensió, nocions gramaticals concises, exercicis i una activitat complementària, amb suports visuals i sonors.

Les unitats es presenten acompanyades d'una guia didàctica en català i en francès —que també es podrà descarregar lliurement, com les unitats— orientada als formadors, però també a aquelles persones que vulguin emprar les unitats com a mètode d'autoaprenentatge: la guia incorpora explicacions, aclariments i remissions al compendi gramatical amazic disponible al web Amazic.cat, així com les solucions dels exercicis de les unitats.

La presentació pública del mètode es va fer el 17 de gener de 2019, amb un acte a l'Edifici Carner de la Universitat de Barcelona (imatge) amb l'assistència de 25 persones. La presentació va anar a càrrec de Carles Múrcia (coordinador de l'equip pedagògic), Aziz Baha (Casa Amaziga), Mireia Luna (Design Is Natural) i Pere Mayans (CIEMEN).

2.4. Llibret sobre la Casa Amaziga

També en el marc del projecte Som Part, i en col·laboració amb la Casa Amaziga de Catalunya, s'ha iniciat l'elaboració d'un llibret sobre les bones pràctiques d'aquesta entitat catalanoamaziga, sobretot les centrades en l'aspecte formatiu i de preservació i

impuls a la llengua amaziga. La periodista Queralt Castillo va iniciar durant els darrers mesos de 2019 les entrevistes amb persones del moviment catalanoamazic per a la redacció del llibret, que estarà publicat durant les primeres setmanes de l'any 2020.

2.5. Argumentari sobre la llengua amaziga

El CIEMEN i la Casa Amaziga han publicat un argumentari, en forma de tríptic, sobre la importància i els beneficis de l'aprenentatge de l'amazic. Està destinat principalment a mares i pares d'infants del col·lectiu catalanoamazic, amb l'objectiu de presentar-los arguments sòlids que posin em relleu el valor de la llengua amaziga i que, així, contribueixen a contrarestar prejudicis i informacions errònies sobre aquest idioma que circulen entre el col·lectiu.

El tríptic també conté informacions bàsiques sobre les classes de llengua i cultura amaziques que gestiona la Casa Amaziga de Catalunya en conveni amb el Departament d'Educació de la Generalitat. S'ha editat en quatre versions: català, castellà, amazic i àrab. També es pot descarregar lliurement des del web del CIEMEN en format PDF.

2.6. Webs accesue.cat i barcelonaciutatdacollida.cat

Durant el 2019 s'ha mantingut el web que el CIEMEN i la consultora MAC Partners van presentar el 2016, accesue.cat. El web inclou informació per a les ONG catalanes que vulguin internacionalitzar-se, tant pel que fa a la tasca d'incidència a Brussel·les com a la captació de recursos que ofereix la Unió Europea. També s'ha mantingut el web creat pel CIEMEN el 2016 amb informació sobre refugi: barcelonaciutatdacollida.cat (vegeu memòries anteriors).

3. FORMACIÓ

3.1. Escola d'Estiu 2019

El CIEMEN va celebrar la quarta edició de la seva Escola d'Estiu entre els dies 1 i 12 de juliol. L'Escola va mantenir la temàtica de la primera i tercera edicions, en abordar les interseccions entre els drets col·lectius (sobretot, però no només, dels pobles) i els drets de les dones, des d'una perspectiva històrica i de present, crítica i heterodoxa, en clau de diversitat. L'Escola va mostrar les claus d'un procés històric en què, en el marc d'una modernitat ambivalent, sorgeixen i es mantenen múltiples situacions de vulneració de drets col·lectius i de les dones a tots els nivells, però també esclatxes des d'on es poden generar alternatives emancipadores. Des d'una millor comprensió d'aquest procés,

l'Escola contribueix a facilitar la interiorització de la vinculació entre unes vulneracions i altres, i a cercar eines i mecanismes alternatius de resistència i transformació, des dels drets dels pobles i de les dones i els feminismes, amb mirades complementàries des d'àmbits com l'ecologia, les migracions, les expressions artístiques, els drets lingüístics, l'economia feminista, les cures o el moviment LGTBI.

L'Escola d'Estiu va oferir als participants un programa de 68,5 hores de durada, amb ponències, taules rodones, tallers i visites amb experts —tant del món acadèmic com

de l'associatiu— amb un caràcter internacional, amb 8 alumnes provinents de Catalunya, País Valencià, Mallorca, País Basc, Galícia, Canàries, el Marroc i Israel. Es va posar esment especial a les realitats del poble kurd i del poble amazic, en coherència amb l'especialització i el treball que CIEMEN duu a terme amb aquests dos pobles.

La coordinació acadèmica, com cada any, va anar a càrrec dels tècnics del CIEMEN i la Fundació Elena Ferreiro, David Fornès i Antoni Trobat, amb dues novetats aquest 2019. Una, l'assessorament de Gatamaula Feminista amb vistes a millorar la vinculació entre drets col·lectius dels pobles i feminismes; i dues, la creació d'un Consell Assessor, format per Antoni Estradé, Mariona Lladonosa, Montse López Amat i Albert Noguera, per als continguts del programa.

El 2020 és prevista la celebració de la cinquena edició de l'Escola d'Estiu, amb un programa similar al de la quarta.

3.2. Seminari universitari a Lleida

Com a continuació dels quatre seminaris universitaris organitzats el 2017 i 2018 a Barcelona, Girona i Lleida, el CIEMEN va organitzar, juntament amb el Grup de Recerca Anàlisi Social i Educativa (GRASE), el seminari "Imaginar l'altra" al Campus Cappont de la Universitat de Lleida (UdL), el 13 de maig de 2019.

El seminari va comptar amb la coordinació acadèmica de la professora Mariona Lladonosa (UdL) i les ponències de les professores Gemma Torres (Universitat de Barcelona) i Mònica Rius (UNESCO Chair Women, Development and Cultures). Hi van assistir 13 persones (alumnat de la UdL i membres de moviments socials de Lleida, sobretot).

III SEMINARI
FEMINISMES, IDENTITATS I DRETS COL·LECTIUS

IMAGINAR L'ALTRA

GÈNERE I ALTERITAT CULTURAL

DILLUNS 13 DE MAIG DE 2019
AULA 0.17
EDIFICI CCC
TRANSFRONTERER
UNIVERSITAT
DE LLEIDA.
CAMPUS CAPPONT

10.00 — 13.45 h
Construcció de la identitat nacional: la relació entre gènere i alteritat cultural
Dra. Gemma Torres
Historiadora, membre del Grup de Recerca d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona

15.30 — 18.30 h
Imaginar l'altra: Literatura, cinema i colonitzacions
Dra. Mònica Rius
UNESCO Chair Women, Development and Cultures i professora del MA Construcció i Representació d'Identitats Culturals

Seminari gratuït i obert prèvia inscripció. Termina d'inscripció 6 de maig de 2019.
Per participar-hi, envieu un correu electrònic a: mladonosa@graseoc.udl.cat

+ INFO: WWW.GRASE.UDL.CAT

A MB EL SUPLET DE Generalitat de Catalunya Agència Catalana d'Investigació i Innovació i Recerca AMB i les Universitats GIRONYA ciemen gràfic

El seminari va abordar les relacions entre gènere i construcció de la identitat nacional, alteritat cultural i representació d'identitats culturals. La primera part del seminari es va ocupar d'analitzar teòricament la relació entre gènere i construcció de la identitat nacional, i la relació entre gènere i

construcció de la alteritat cultural, a càrrec de Gemma Torres (imatge). La segona part del seminari, en diàleg amb el marc teòric i a càrrec de Mònica Rius, va oferir una aproximació des de la literatura i el cinema a aquesta imaginació de les identitats, sobretot, en perspectiva de gènere.

3.3. Suport a l'Escoleta Cornellà Sense Fronteres

L'Escoleta de Cornellà Sense Fronteres (CSF) és una iniciativa de l'Associació Cornellà Sense Fronteres que ofereix aules d'alfabetització en català i castellà a persones originàries del Marroc, majoritàriament amazigues, i residents al Baix Llobregat. L'Escoleta va començar oferint classes de castellà el 2002, i d'ençà de setembre de 2018 va obrir una línia de classes de llengua catalana.

La col·laboració entre l'Associació Cornellà Sense Fronteres i el CIEMEN garanteix els recursos necessaris per a impartir classes gratuïtes de llengua catalana en un grup durant tot el 2019 i en dos grups diferents —un de matí i un de tarda— a Cornellà de Llobregat durant tot el 2020.

Cada grup rep 186 hores anuals de formació (150 lectives a l'aula i 36 de coneixement de

l'entorn local). També és previst d'oferir una formació de gènere per a persones formadores i voluntàries de l'Escoleta i elabora un vídeo de difusió de les activitats de l'Escoleta.

L'Escoleta CSF està gestionada per l'Associació Cornellà Sense Fronteres. Les aules de llengua catalana, l'enregistrament del vídeo i la formació en matèria de gènere estan coorganitzades amb el CIEMEN per al període biennal 2019-2020 i s'inscriuen en l'estratègia de l'entitat de col·laboració amb el poble amazic.

L'activitat compta amb el suport del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

3.4. Tallers a centres escolars

La Casa Amaziga de Catalunya duu a terme des de fa més de deu anys tallers educatius als centres escolars catalans. Són formacions centrades en la diversitat al nord d'Àfrica, el poble amazic, les migracions i les identitats, amb propostes adaptades per a cada grup d'edat i, en alguns casos, també per al professorat.

L'entitat catalanoamaziga va sol·licitar al CIEMEN suport tècnic i econòmic per a poder estendre l'organització d'aquests tallers a la ciutat de Barcelona, on fins al 2019 la Casa Amaziga no n'havia dut a terme. En el marc del projecte Som Part, el CIEMEN va encarregar-se d'aquesta tasca i es va coordinar amb el Consorci d'Educació de Barcelona per a fer-ho possible. El resultat va ser la impartició de dos tallers a l'ESC El Carmel de la capital catalana (12 i 13 de novembre) sobre migracions i identitats. En el marc del mateix projecte, també es van impartir uns altres dos tallers, sobre diversitat i cultura amaziga, a l'Escola Joan Juncadella de Sant Vicenç dels Horts (4 d'octubre). Tots quatre tallers van ser impartits per membres de la Casa Amaziga.

És previst que es continuïn impartint deu tallers més en el marc d'aquesta col·laboració durant l'any 2020, independentment dels que la Casa Amaziga de Catalunya ja imparteix habitualment pel seu compte.

4. XARXES

4.1. Fundació Coppieters

El CIEMEN és, des de 2011, membre associat de la Fundació Coppieters (abans coneguda amb el nom de Centre Maurits Coppieters, CMC), la fundació política de l'Aliança Lliure Europea (ALE, partit europeu que agrupa partits regionalistes, autonomistes i independentistes de diversos estats de la Unió Europea).

L'any 2019 el CIEMEN va participar a la tretzena assemblea general del CMC (imatge), celebrada entre els dies 7 i 10 de març per primer cop a la capital d'Europa, Brussel·les, i

va participar en les activitats pròpies de la xarxa. En aquesta assemblea es va presentar l'informe *Minority women in politics*, sobre la participació i representació de les dones pertanyents a minories i/o amb *backgrounds* migrants a la política europea.

4.2. Xarxa NISE

De la mà de l'Arxiu de Documentació del Nacionalisme Flamenc (ADVFN, amb seu a Anvers, Flandes), el 2009 es va iniciar el projecte europeu National Movements and Intermediary Structures in Europe (NISE), dedicat a crear una xarxa de centres d'estudi i documentació de les estructures intermèdies del nacionalisme a Europa.

La participació del CIEMEN en aquesta xarxa pot facilitar a mitjà termini la digitalització de documents de l'arxiu de l'organització, molts d'ells relacionats amb la defensa de la llengua i la cultura catalanes, i d'altres relacionats amb la història del moviment nacional català durant les darreres dècades.

Per motius organitzatius, i com ocorre des de 2014, el CIEMEN no va poder assistir a l'assemblea de la Xarxa NISE.

5. DOCUMENTACIÓ I EXPOSICIONS

5.1. Biblioteca i hemeroteca

La biblioteca i hemeroteca del CIEMEN s'han continuat alimentant amb la incorporació de nous títols, bàsicament sobre nacionalisme, llengua i drets humans, i sobretot per l'entrada de publicacions periòdiques (al voltant d'una quinzena de títols diferents) que arriben a la seu del CIEMEN mensualment o trimestralment. Comptat amb metres de prestatgeria, el fons ocupa uns 88 metres de revistes i 84 metres de llibres i opuscles.

Resta pendent la tasca de reorganitzar la biblioteca del CIEMEN amb criteris estàndards. Per avançar en el compliment d'aquest objectiu el CIEMEN i l'UPF van arribar a un acord verbal perquè el CIEMEN cedís a la universitat el seu fons en un acord de comodatiu; la signatura formal i final de l'acord es va fer el 2017 per part del president del CIEMEN, David Minoves, i el rector de la UPF, Jaume Casals, amb presència del director de GRENS, Enric Ucelay Da-Cal.

En virtut d'aquest acord, el CIEMEN cedeix el fons per a un període de 20 anys i el continuarà alimentant amb noves aportacions. La UPF està processant i catalogant aquesta documentació i, posteriorment, la posarà a disposició d'alumnes i investigadors. En una segona fase, s'estudiarà la possibilitat de digitalitzar-ne una part i d'elaborar estudis a partir dels seus continguts.

5.2. Arxiu audiovisual i fotogràfic

S'ha continuat organitzant l'arxiu fotogràfic i audiovisual del CIEMEN i a establir-ne la base de dades. Igualment, aquest arxiu s'ha ampliat amb les imatges preses al llarg de l'any a les diferents activitats en què ha participat l'entitat.

Part dels enregistraments de les activitats del CIEMEN es troben disponibles en obert al canal de YouTube de l'entitat: <https://www.youtube.com/user/CIEMENcat>.

5.3. Exposicions

El CIEMEN manté diverses exposicions ("Les llengües un gran tresor", "Educació i entorn", "Vida i obra de Joan Fuster", "Conviure / Com viure", "Las lenguas, un grand

tresaur” —una fita per al CIEMEN perquè es tracta de la seva primera exposició en llengua occitana— i “Les llengües dels catalans”). El 2015, el CIEMEN va esdevenir dipositari d'una nova exposició (“Premsa i dictadura: l'abat Escarré a ‘Le Monde’”), sobre el 50e aniversari de les declaracions que l'abat de Montserrat va fer a aquell diari francès i que van precipitar el seu exili a Itàlia, uns fets que, indirectament, van ser a l'origen del CIEMEN mateix a Milà.

6. PRÀCTIQUES UNIVERSITÀRIES

Com és habitual des de fa deu anys, el CIEMEN ofereix places perquè alumnes d'universitats catalanes —i en alguns casos també de fora— hi duguin a terme les seves pràctiques.

Durant el 2019 una alumna s'ha beneficiat d'aquesta oportunitat al CIEMEN. Els temes tractats en les pràctiques d'aquesta alumna han estat relacionats amb la situació del poble kurd a Turquia, la participació en la col·laboració de l'entitat a la Mostra de Cinema Kurd de Barcelona (MCKB) de desembre de 2019 i la preparació d'una entrevista a *Nationalia*.

[RECONEIXEMENT]

1. ÀMBIT INTERNACIONAL

1.1. Fòrum de Fundacions de Pobles de l'Estat Espanyol

El Fòrum és un lloc de trobada, debat, anàlisi, reflexió comuna i coordinació d'iniciatives entre fundacions i associacions d'orientació sobirana d'esquerres dels diversos pobles de l'Estat espanyol. Hi participen agents dels Països Catalans (CIEMEN, Fundació Josep Irla, Fundació Nexe, Fundacions Darder Mascaró i Poble Lliure), País Basc (Alkartasuna Fundazioa, Alternatiba Eraikitzen, Ipar Heagoa Fundazioa, Iratzar Fundazioa i Manu Robles Arangiz Fundazioa), Galícia (Fundación Galiza Sempre, Fundación Moncho Reboiras, Fundación Terra e Tempo de Estudios Nacionalistas i Obradoiro de Ideas Láncara) i Andalusia (Grupo de Estudios Díaz del Moral).

L'any 2019 van tenir lloc els IV i V Fòrums de la xarxa, respectivament a Barcelona (30 de març) i Santiago de Compostel·la (6 de desembre).

En el marc del IV Fòrum es va presentar en públic (29 de març, imatge superior) el llibre *Nou sobiranisme i feminismes. Identitat i democràcia al segle XXI*, coordinat per les Fundacions Darder Mascaró i el CIEMEN. Aquest llibre conté ponències i articles recollits durant la celebració de les reunions anteriors del Fòrum. L'acte va tenir lloc a la sala d'actes del CIEMEN (vegeu més endavant, al llistat d'actes 2019).

Al V Fòrum (imatge pàgina següent) es va aprofundir el treball conjunt per a la construcció de l'espai comú de reflexió compartida del sobiranisme. A la primera part de la jornada es va analitzar el funcionament intern de l'espai i es van apuntar línies estratègiques que han d'alimentar el full de ruta a desenvolupar, que s'hauran de discutir i aprovar durant el següent Fòrum, el febrer de 2020 al País Basc.

Durant la trobada es va decidir fer la Primera Escola de Formació Sobirana el 14 i 15 de febrer vinents a Sant Sebastià, oberta a la participació de joves de l'esquerra sobirana dels diferents territoris, amb la voluntat de facilitar el coneixement mutu i l'intercanvi d'experiències de les diverses realitats nacionals en què viuen i desenvolupen la seva activitat.

D'altra banda, les fundacions van analitzar la situació política de cada territori, constatant l'evolució de la crisi d'Estat. En aquest sentit es va assenyalar l'amenaça que

comporta el creixement de l'extrema dreta i l'emergència dels postulats involucionistes i autoritaris, així com la dificultat de bastir una via efectiva de sortida a aquesta crisi des d'una òptica de més justícia social, de resposta radical a l'emergència climàtica, de combat al

patriarcat enquistat en les institucions i d'assumpció de la realitat plurinacional de l'Estat, mitjançant un procés de diàleg i aprofundiment democràtic.

1.2. Xarxa per a la Igualtat de les Llengües Europees (ELEN)

L'assemblea anual de la Xarxa per la Igualtat de les Llengües Europees (*European Language Equality Network*, ELEN) de 2019 va tenir una projecció especial en haver-se fet coincidir amb el Fòrum Europeu de Drets Lingüístics. Totes dues reunions van tenir lloc a la ciutat bretona de Roazhon (Rennes).

El dia 26 d'octubre de 2019 el CIEMEN va participar en l'Assemblea General de l'ELEN. L'entitat catalana va denunciar-hi els atacs contra la llengua catalana en els àmbits de l'ensenyament, de l'administració i de l'ordre públic, i va reclamar, de nou, l'alliberament dels presos polítics catalans. La denúncia de les sentències injustes contra els nou presos polítics jutjats pel Tribunal Suprem espanyol va ser coordinada pel CIEMEN, la Plataforma per la Llengua i Òmnium, les tres entitats catalanes membres de l'ELEN (imatge). L'Assemblea General va aprovar una resolució de denúncia d'aquests empresonaments, de petició a les autoritats espanyoles per a la seva llibertat immediata i per a l'establiment d'un diàleg polític, així com de condemna de la violència policíaca.

Es van aprovar unes altres tres resolucions. Una, presentada per A Mesa pola Normalización Lingüística, que insta el govern de Galícia a preservar l'educació en llengua gallega. Una segona, presentada per Kontseilua, que reclama al govern de Navarra que apel·li contra una sentència que anul·la el fet que el basc sigui un mèrit en les ofertes de treball públic a les zones no bascòfona i mixta. I la tercera, un text en suport al moviment bretó de la llengua en la seva lluita als tribunals francesos perquè els noms de persona que continguin la lletra bretona "ñ" siguin admesos al registre civil.

El 25 d'octubre va tenir lloc el Fòrum Europeu de Drets Lingüístics, on diversos experts en la matèria van debatre sobre la situació dels drets lingüístics a França, Europa i a la resta del món, amb la presència del relator especial de l'ONU per a les minories, Fernand de Varenes, entre altres.

El Fòrum i l'Assemblea de l'ELEN han estat hostatjats per Kevre Breizh, Kuzul Sevenadurel Breizh, l'ELEN i el Consell Regional de Bretanya, en associació amb el relator especial de Nacions Unides per a les minories.

La propera Assemblea General tindrà lloc a Galícia el novembre de 2020, organitzada per A Mesa.

Com a membre fundador, el CIEMEN participa des dels inicis en l'ELEN, creada el 2011 en defensa de les llengües més amenaçades del continent. L'ELEN reuneix prop de 150 organitzacions per la defensa dels drets lingüístics dels parlants de 45 llengües minoritzades a Europa.

1.3. Defensa i promoció dels drets lingüístics a l'Estat espanyol

El CIEMEN i unes altres set entitats en defensa de les llengües minoritzades a l'Estat espanyol van presentar a Madrid el 29 d'octubre el manifest "Igualtat lingüística: llibertat, pluralitat i democràcia", en què es van demanar compromisos concrets als partits que es presentaven a les eleccions al Parlament espanyol del 10 de novembre. El manifest es pot trobar, en diverses llengües, al web igualtatlinguistica.cat.

El text s'havia presentat per primer cop el mes d'abril de 2019, llavors amb una acció coordinada través d'internet. La presentació del 29 d'octubre es va treballar en una reunió anterior a València, el 3 d'octubre, amb participació del CIEMEN i de diverses de les altres entitats de la xarxa (imatge).

Conjuntament amb la Plataforma per la Llengua, Òmnium, Acció Cultural del País Valencià (català), A Mesa (gallec), Kontseilua (basc), Nogara (aragonès) i Iniciativa Pol Asturianu (asturià), el CIEMEN va exposar les peticions comunes que, segons les vuit entitats, haurien de ser tingudes en compte i assumides pels partits. Les entitats van recordar que el castellà gaudeix d'una situació de privilegi respecte de les altres llengües i reclamen als partits que, a partir de la propera legislatura, adoptin mesures per fer que "les llengües pròpies diferents del castellà" gaudeixin "dels mateixos drets i deures que es reconeixen al castellà", segons es recull al manifest.

Entre més mesures, les entitats van demanar que l'administració de l'Estat funcioni de manera plurilingüe seguint l'exemple de països com Bèlgica, Suïssa, Finlàndia o el Canadà, i que es declarin oficials aquelles llengües pròpies que encara no ho són, com és el cas de l'aragonès i l'asturià.

Les entitats tenen prevista que la tasca d'incidència a favor dels drets lingüístics continuï al Congrés dels Diputats durant el 2020.

En el marc d'aquesta dinàmica, el CIEMEN va mantenir el contacte amb Kontseilua per a les accions relatives al Protocol de Garantia dels Drets Lingüístics (vegeu memòries anteriors). Durant el 2019 no van tenir lloc avenços significatius en aquest terreny.

1.4. Acció de denúncia davant l'ONU de la violació de drets humans a l'Estat espanyol

El CIEMEN i una quarantena d'organitzacions de tot l'Estat espanyol van coordinar-se durant el 2019 per a denunciar, el 10 de desembre davant les Nacions Unides, la violació de drets humans a Espanya. Coincidint amb el Dia Internacional dels Drets Humans, les organitzacions van presentar a Ginebra els seus informes, en els quals denunciaven la violació de drets com el de manifestació, llibertat d'expressió o a la participació política.

La denúncia del CIEMEN es va centrar en la vulneració del dret a l'autodeterminació a l'Estat espanyol, el dret a l'autonomia i els drets col·lectius.

La informació aportada per les organitzacions serà tinguda en compte pel grup de treball de l'Examen Periòdic Universal, que és el mecanisme del Consell de Drets Humans de Nacions Unides que avalua l'estat de protecció d'aquests drets en els diferents estats amb l'objectiu de millorar-ne el compliment efectiu, i que l'Estat espanyol ha de passar el gener de 2020.

1.5. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles (XMDCP)

La Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles (XMDCP) és una organització internacional d'entitats i partits de nacions i pobles sense estat. El seu objectiu és coordinar les organitzacions de pobles i nacions per unir esforços i fer progressar el

reconeixement i l'exercici del dret a l'autodeterminació en l'era de la globalització. El CIEMEN n'és entitat impulsora, fundadora i participant (vegeu memòries anteriors).

Des de 2015, la XMDCP va mantenir només activitat interna de contacte entre les organitzacions membres. El 2019, atesa la manca de perspectiva de represa de l'activitat pública i d'incidència, el CIEMEN va decidir donar per acabat el recorregut de la xarxa.

1.6. With Catalonia

With Catalonia és una xarxa amb vocació internacionalista que agrupa organitzacions mobilitzades per internacionalitzar la causa catalana, així com per relligar-la amb iniciatives democràtiques, feministes i transformadores d'arreu de l'Estat espanyol, la Mediterrània, Europa i la resta del món.

Durant la primera meitat de 2019 el CIEMEN va prendre part en tres reunions de coordinació de la xarxa, que va centrar-se a mantenir relacions amb els suports articulats al voltant de les comunitats catalanes en diverses capitals europees i americanes i amb moviments socials i partits polítics dels diversos pobles de l'Estat espanyol.

Després de l'estiu, i atesa la inactivitat prevista per la xarxa durant els mesos a venir pel que fa a les seves activitats, el CIEMEN va optar per deixar de participar-hi.

2. PAÏSOS CATALANS

2.1. Azadî - Plataforma de Solidaritat amb el Poble Kurd

Azadî - Plataforma de Solidaritat amb el Poble Kurd (azadiplataforma.wordpress.com) està integrada per membres a títol individual i pel CIEMEN, que s'han agrupat amb l'objectiu de denunciar la situació d'opressió que pateix el poble kurd al seu país, el Kurdistan, donar difusió de la realitat d'aquest poble —amb atenció especial per la lluita d'alliberament de les dones— i dur a terme accions de solidaritat.

Azadî, durant el 2019, va continuar difonent, com els anys anteriors, informacions sobre el Kurdistan a través del seu blog i comptes de xarxes socials, alhora que va desenvolupar accions destinades als objectius assenyalats, entre les quals xerrades i concentracions. Entre les fites més destacades hi va haver la jornada de solidaritat amb Rojava i el Kurdistan a Can Batlló (Barcelona) de 19 de gener, la participació al segon campament de *jineolojî* de l'Estat espanyol (2 al 7 de juliol) o la denúncia de la invasió turca de Rojava (octubre), en una agressió contra l'autogovern i la població d'aquest territori del nord de Síria, mitjançant per exemple una manifestació a Barcelona el 2 de novembre amb l'assistència de 500 persones.

La participació del CIEMEN a Azadî el 2019 es va centrar en la col·laboració amb la celebració de la quarta Mostra de Cinema Kurd de Barcelona (MCKB), coorganitzada per Azadî i Ivardia Produccions el 13, 14 i 15 de desembre. A banda d'alguns recursos materials, tècnics i voluntaris, el CIEMEN va aportar-hi un documental enregistrat al Kurdistan de Turquia sobre

l'educació en llengua kurda a les classes particulars, després que el govern turc hagi clausurat les poques escoles en aquest idioma que hi havia obertes. El documental, *Her malek dibistanek* (*Cada casa és una escola*), es va fer amb suport econòmic del CIEMEN dins del projecte de cooperació que l'entitat va executar a Diyarbakir durant 2019 (vegeu més endavant en aquesta memòria). El documental es va projectar el 15 de desembre.

2.2. Clam per la Llibertat

Clam per la Llibertat (clamperlalibertat.cat) és una plataforma paraigua presentada públicament el 18 de març de 2018 (sota el nom de Crida per la Llibertat) amb el propòsit d'“aturar la repressió política de l'Estat espanyol”, “posar en marxa activitats i iniciatives que permetin l'alliberament dels presos polítics, el retorn dels membres del Govern exiliats i el suport a totes les persones de pau que estan patint represàlies per les seves idees i conviccions” i “implementar la República”, segons el manifest fundacional.

Durant 2019, el CIEMEN va participar regularment a les reunions de la plataforma que van servir per a preparar-ne les accions, centrades sobretot a reivindicar la llibertat dels presos polítics i el retorn dels exiliats, i explicar-ne la situació. Entre aquestes accions hi va haver un acte el 14 de març a la sala d'actes del CIEMEN (vegeu llistat

d'actes al final d'aquesta memòria), el muntatge d'una exposició fotogràfica sobre el procés celebrada a Segòvia (Castella) del 27 al 30 d'agost en el marc de la Universitat d'Estiu Anticapitalista per a generar adhesions entre l'esquerra espanyola i mostrar el Procés com a

moviment social i participatiu, la Onada per la Independència de 8 de setembre a diverses localitats de la costa catalana (imatge cartell) o el lliurament, l'1 d'octubre a Brussel·les, als exiliats dels catàlegs signats pels 55 artistes de 55 urnes per la llibertat.

2.3. Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)

El CIEMEN és membre de la FOCIR (focir.cat) i, en aquest marc, ha desenvolupat tasques de seguiment de les activitats regulars d'aquesta federació. Entre aquestes hi ha hagut la participació en el projecte #PíndolesFOCIR, en què la federació ha ofert a diverses entitats —entre elles el CIEMEN— l'enregistrament d'un vídeo de durada curta on se'n presenta l'acció internacional. La FOCIR estava acabant d'enllestir el vídeo al final de 2019.

2.4. Intergrup pels Drets Col·lectius dels Pobles

El 2016 es va constituir, al Parlament de Catalunya, l'Intergrup pels Drets Col·lectius dels Pobles. El CIEMEN, com a entitat experta en la qüestió, va ser convidada a participar i intervenir en aquest fòrum.

La difícil situació viscuda pel Parlament durant el 2017 va impedir l'extensió de l'activitat del CIEMEN en aquest fòrum, que arran de l'aplicació de l'article 155 en va veure dissolta l'activitat.

L'elecció del nou Parlament de Catalunya el 21 de desembre de 2017 i l'inici de la nova legislatura va permetre recuperar l'Intergrup —que es va reconstituir el setembre de 2018— i el CIEMEN hi va tornar a ser convidat. El CIEMEN va participar a les quatre sessions que van tenir lloc el 2019. En aquestes sessions es van tractar, entre altres, aspectes com la situació del poble maputxe i dels defensors de drets humans d'aquest poble sud-americà (imatge) o els drets de les dones d'origen africà a Catalunya.

De cara al 2020, té previst de presentar-hi les conclusions i recomanacions de la recerca sobre drets col·lectius a Catalunya (vegeu aquesta mateixa memòria, punt 1.1. de Coneixement).

2.5. Lafede.cat

Com a membre de Lafede.cat (lafede.cat), el CIEMEN va participar en les assemblees al si de la federació durant el 2019. També va contribuir a difondre la campanya de Lafede.cat “No serveix de res si no és Justícia Global”, amb motiu del 30è aniversari de l'organització.

2.6. En Peu de Pau

El CIEMEN forma part del grup d'entitats i col·lectius que ha impulsat la iniciativa social En Peu de Pau (enpeudepau.org) amb l'objectiu de reforçar i coordinar la cultura de mobilitzacions pacífiques a partir del feminisme, l'antimilitarisme i el cooperativisme, fruit d'una reflexió compartida sobre la situació que es viu al país.

En Peu de Pau va tenir un rol especialment actiu durant les protestes d'octubre de 2019 en rebuig de les sentències contra els presos polítics catalans. La xarxa va cridar a la mobilització no violenta durant aquestes protestes.

2.7. Plataforma pel Dret de Decidir (PDD)

El CIEMEN va vehicular la seva col·laboració amb la PDD a través del seu president emèrit, Aureli Argemí, que també va ser president de la PDD durant tot el 2019 i, per tant, va presidir les reunions i assemblea general de la Plataforma. La PDD es troba actualment en una situació de semihivernació en espera de la direcció que prengui el moviment cívic a favor de l'autodeterminació de Catalunya, per la qual cosa no duu a terme actes públics.

2.8. Altres xarxes i fòrums

A banda de les esmentades, el CIEMEN forma part de cinc xarxes més: Som Escola, Tadamon, Stop Mare Mortum, Casa Nostra Casa Vostra i Plataforma 3 d'Octubre (vegeu la memòria de 2018). Per la impossibilitat de poder-hi dur a terme una participació activa, el CIEMEN no ha pres part en les reunions ni activitats d'aquestes xarxes durant el 2019.

[COOPERACIÓ]

1. PROJECTES

El CIEMEN treballa i ha treballat per a la promoció dels drets dels pobles i la lluita contra la seva exclusió a Europa, la regió mediterrània, l'Amèrica Central i del Sud i Àfrica. A través de les seves activitats i projectes, promou la defensa dels drets col·lectius com a portadors d'universos simbòlics i generadors d'identitat, fomentant les visions locals del desenvolupament davant dels reptes de la mundialització. També promou la defensa dels drets culturals: l'accés al patrimoni cultural, a la conservació de la memòria col·lectiva i al desenvolupament de la identitat dels pobles són drets que s'han de tenir en compte juntament amb els polítics, econòmics i socials que recull el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals de l'ONU (1996).

Les línies d'intervenció del CIEMEN en matèria de projecció internacional i cooperació es resumeixen en:

- Foment dels drets col·lectius:

- a. Enfortir el teixit associatiu i l'autoorganització de les minories per a la defensa dels drets en l'àmbit estatal i davant els organismes internacionals.
- b. Potenciar l'accés a la cultura: la memòria històrica dels pobles, l'accés al patrimoni, la llengua...
- c. Treballar en els processos d'autorepresentació dels pobles i la pròpia visió de les nocions de desenvolupament.

- Promoció de la recerca, comunicació i difusió al voltant dels drets culturals en la seva aplicació al desenvolupament, així com en un treball interdisciplinari que aporti la transversalitat de la cultura en la cooperació i els drets humans.

- Difusió i sensibilització als Països Catalans al voltant de les situacions de vulnerabilitat dels pobles, amb accions de difusió sobre la importància de la pluralitat lingüística i cultural a través conferències, seminaris...

1.1. Suport al Centre d'Art Pale d'Amed

El CIEMEN va iniciar el desembre de 2018 un projecte sociocultural de suport a col·lectius vulnerabilitzats a través de les arts que es va desenvolupar durant tot el 2019 al districte de Kayapinar, a la ciutat d'Amed (Diyarbakir), la capital de les regions kurdes de Turquia. El projecte cerca de promoure la millora de les condicions de vida i l'exercici dels drets individuals i col·lectius dels i les joves de Huzurevleri, pel seu potencial de transformació dels drets col·lectius, i augmentar la cohesió social de la ciutat.

El CIEMEN i el Centre d'Art Pale (*Pale Art House*) van diagnosticar, el 2017, mancances d'accessibilitat i assequibilitat de drets culturals entre la població del barri de Huzurevleri a Kayapinar, especialment entre adolescents, menors de 30 anys i dones que, en alguns casos, es veuen afectades per una quàdruple interseccionalitat discriminatòria (gènere, empobriment, cultura minoritzada i manca de formació acadèmica reglada).

El Centre d'Art Pale és un centre cultural situat en un barri empobrit i amb refugiats provinents de Síria i l'Iraq i desplaçats interns del Kurdistan del Nord (Turquia). És un centre autònom, no dependent de l'administració municipal, sorgit en el conflicte polític que pateix el Kurdistan. La tardor de 2016 i enmig d'una onada repressora del govern turc, deu funcionaris (sis homes i quatre dones) de la municipalitat de Kayapinar que compartien el fet de ser artistes i/o activistes culturals lligats a les arts escèniques, la música i les arts plàstiques, van ser destituïts de les seves places públiques al Centre Cultural Cegerxwîn. Davant aquest fet, van impulsar un espai autònom on desenvolupar culturalment el jovent des d'una perspectiva triple: la defensa de la diversitat lingüística, nacional, cultural i religiosa —atenent les minories assíria, armènia i àrab, i els drets col·lectius del poble kurd—, els drets de les dones i els de la comunitat LGTBI. Van crear tallers i classes, per a un centenar de joves de 15 a 35 anys, de música, fotografia, pintura, teatre, literatura i cinema.

El projecte de suport del CIEMEN es va pensar, proposar, dissenyar i executar pels mateixos iniciadors del Centre d'Art Pale, amb l'ajut de l'Associació de l'Acadèmia de Cinema del Pròxim Orient (*Ortadoğu Sinema Akademisi Dernegi*, OSAD), el moviment feminista de la ciutat i els i les joves residents al barri.

La intervenció del CIEMEN

La intervenció del CIEMEN en aquest projecte va preveure tres línies de treball, orientades a reforçar l'apoderament dels titulars de drets. Dues d'elles, directament al districte on treballa el Centre d'Art Pale, i la tercera a Barcelona i àrea metropolitana:

a) Organització de tallers de música, teatre social i de contacontes i de fotografia en clau social (imatges superiors) que complementin l'oferta no reglada que ofereix el Centre d'Art Pale. Es van realitzar els tallers següents:

- Tallers de fotografia al Centre d'Art Pale, amb el fotògraf David del Campo
- Tallers de musica amb el guitarrista francès Sebastian Vidal
- Tallers de teatre social i contacontes a càrrec de la contacontes colombiana Li Morenita i l'actriu i professora de teatre barcelonina Maria Heras de ProjectA Social Teatre
- Tallers de musica tradicional, amb el mestre de música kurda Hüseyin İldan

b) Acompanyament i assessorament per poder realitzar la setena edició del festival de cinema Fîlm Amed de cinema social, feminista i LGTBI (imatge) organitzat per a tota la ciutat des del barri de Huzurevleri, amb 15 sessions, amb un total de 300 persones per sessió (5 d'elles) i entre 200 i 500 les que es fan als barris (les 10 restants). Dins d'aquesta

acció s'ha inclòs el suport a la realització d'un documental, *Her malek dibistanek* (vegeu en aquesta mateixa memòria, l'apartat sobre Azadî a Reconeixement).

c) Sensibilització i incidència a Barcelona, exhibint el documental realitzat en el marc del Festival de Cinema Social d'Amed a la Mostra de Cinema Kurd de Barcelona el desembre de 2019 (vegeu en aquesta mateixa memòria, l'apartat sobre Azadî a Reconeixement). Finalment, amb la realització d'un dossier sobre el moviment feminista a la ciutat d'Amed, en procés d'elaboració per part d'una sociòloga kurda, que es publicarà al digital *Nationalia* el 2020.

Resultats assolits

1. S'ha contribuït a la millora de les condicions de vida i l'exercici dels drets individuals i col·lectius de la població refugiada kurda del barri de Huzurevleri, i en especial de joves, dones i persones LGTBI, al mateix temps que se n'han defensat els drets culturals.
2. S'ha avançat en l'apoderament del jovent de Huzurevleri en l'accessibilitat i exercici dels seus drets laborals, econòmics i culturals, especialment a través de la cultura i la formació.
3. Els participants han vist diferents estils d'artistes estrangers. Han adquirit un punt de vista global pel que fa a l'art i als temes culturals.
4. El veïnat —incloent-hi població refugiada i desplaçada— de Huzurevleri ha tingut accés a esdeveniments culturals com concerts i el festival de cinema.
5. Prop de 3.000 persones han participat en projeccions de cinema. 20 directors van assistir al festival durant quatre dies. I més de 150 joves han participat en els diferents tallers de música, teatre i fotografia.
6. S'ha enfortit la xarxa entre el moviment associatiu cultural català i el moviment associatiu del Kurdistan del Nord.

[LLISTAT D'ACTES 2019]

Al llarg de 2019, i a banda dels esdeveniments que ja han estat esmentats en tots els capítols anteriors d'aquesta memòria, el CIEMEN ha organitzat i ha promogut activitats pròpies, ha acollit propostes d'altres actors polítics o associatius, i ha participat en actes organitzats per tercers. Aquesta n'és la relació completa, per ordre cronològic. Si no es fa esment del lloc, l'acte s'ha fet a l'Espai CIEMEN.

- 1 de març. **Conferència “El dret a l'autodeterminació: origen, història i finalitat. L'autodeterminació del poble de Catalunya”**. A càrrec de David Minoves, president del CIEMEN. Organitzada per la Taula per la Democràcia de l'Ebre. Al centre cívic de Ferreries de Tortosa (Baix Ebre).
- 14 de març. Xerrada-debat **“Què volen dir quan t'amenacen amb el 155?”**. Conferència-debat organitzada pel Clam per la Llibertat, plataforma de la qual forma part el CIEMEN. Activitat en col·laboració amb la Fundació pels Drets Col·lectius dels Pobles.Aquesta imatge és un cartell promocional per a una conferència-debat. El títol principal és "Què volen dir quan t'amenacen amb el 155?" en lletres vermelles sobre un fons de multitud. Sota el títol, indica "Conferència-Debat" i "Dijous 14 de març a les 18:30h". El lloc és "Rocafort, 242 bis, planta baixa (accés per la rampa del parking)". A la part inferior, hi ha els logotips de "Clam per la llibertat" i "ADiC" (Associació de Defensors de les Institucions Catalanes Autòctones). A la dreta, hi ha un estel·la vermella amb el número "155" dins.
- 28 de març. **Debat “Ajuntaments pel canvi: els reptes pendents”**, organitzat pel diari digital *Crític* amb el suport del CIEMEN, Pagès Editors, el Col·lectiu Ronda i la UPEC. Va incloure la presentació del llibre *Ajuntaments pel canvi*, del vicepresident del CIEMEN, Ricard Vilaregut. Acte amb les intervencions de Vilaregut; el primer tinent d'alcaldia de l'Ajuntament de Barcelona, Jaume Asens; la regidora de la CUP-Capgirem Barcelona, Eulàlia Reguant, i el diputat d'ERC al Congrés, Joan Tardà. Moderat per la periodista de *Crític* Laia Soldevila.
- 29 de març. **Presentació del llibre *Nou sobiranisme i feminismes***. Obra promoguda pel CIEMEN i les Fundacions Darder-Mascaró. Amb les intervencions de Maria Rodó, Helena Castellà, Carme Porta, Floren Aoz i els dos coordinadors del llibre (Antoni Trobat, tècnic del CIEMEN, i Miquel Rosselló, de les Fundacions Darder-Mascaró).Aquesta imatge mostra dues cobertes de llibres. Les cobertes són de color fosc amb una fotografia en blanc i negre d'un home. El títol del llibre és "Nou sobiranisme i feminismes" i el subtítol és "Identitat i democràcia al segle XXI". Els noms dels coordinadors, Miquel Rosselló i Antoni Trobat, són visibles a la part superior de les cobertes. A la part inferior dreta, hi ha el logotip de l'editor "LEONARD MONTAÑA EDITOR".
- 26 de juny. **Presentació del llibre *Nou sobiranisme i feminismes***. Obra promoguda pel CIEMEN i les

Fundacions Darder-Mascaró. Amb les intervencions de tres autores de capítols del llibre: Carme Porta, mare, activista feminista i LGTBI, exdiputada i exmembre de l'executiva del Pacte Nacional pel Referèndum; Maria Rodó, activista feminista i investigadora a la UOC, i Tània Verge, professora de Ciència Política a la UPF, activista feminista i membre de la Sindicatura Electoral de l'1-O. A Ca la Dona (Barcelona).

- 28 de juny. **Sessió “Estratègies per al dret a l'autodeterminació en els marcs estatal i europeu”**, a càrrec d'Antoni Trobat, tècnic del CIEMEN, Jaime Pastor (editor de Viento Sur), Eulàlia Reguant (membre del secretariat nacional de la CUP), Xavier Domènech (historiador) i Laia Altarriba (periodista i militant de l'Esquerra independentista), dins del programa de la Conferència Internacional Historical Materialism. A la Nau Bostik (Barcelona).
- 30 de juny. **Sessió “Participació i nou municipalisme”**, a càrrec de Ricard Vilaregut, vicepresident del CIEMEN, Anders Westerström (Universitat de Goteborg) i Tim Joubert (Universitat de Leeds), dins del programa de la Conferència Internacional Historical Materialism. A la Nau Bostik (Barcelona).

- 4 i 5 de juliol. **Jornades sobre la Desobediència Civil.** Amb conferències, tallers, xerrades, taules rodones i debats. Organitzades per Òmnium Cultural amb la col·laboració de vuit organitzacions de la societat civil catalana, entre les quals el CIEMEN. Al Born Centre de Cultura i Memòria de Barcelona.

- 28 de setembre. **Taula rodona “#hotornaremafer, la via catalana verso la libertà”**, amb la participació del president emèrit del CIEMEN, Aureli Argemí. Amb salutacions d'Elisenda Paluzie, presidenta de l'ANC, i de Roberto Gremmo, fundador (1973) i editor de la revista *Informazione catalana*, i intervencions de Pietro

Cataldi, rector de la Università per Stranieri di Siena; Marco Santopadre, periodista i escriptor, autor de *La sfida catalana*; Giovanni Roversi, president del Centro Studi Dialogo i Gianluca Marchi, director de *Dialogo Euroregionalista, i una exposició d'obres* de Gianfranco Barco. A l'Auditorium Sanvittore49 de Milà (Llombardia).

- 26 d'octubre. **Taula rodona “De les autonomies a l'Europa dels pobles”**. Dins del Congrés Internacional de l'Estatut de Morella i la Construcció d'Europa. El president emèrit del CIEMEN, Aureli Argemí, va prendre part en la taula esmentada, amb participació de ponents d'altres pobles sense estat europeus. A la Sala del Justícia de Morella (els Ports).
- 14 de desembre. **Taula rodona “República per a tothom! Sense racisme, sense feixisme”**, amb la participació d'Albert Botran, historiador i diputat de la CUP; Najat Driouech, treballadora social i diputada d'ERC; David Minoves, president del CIEMEN, i Antoni Llagostera, antropòleg. A la Sala Abat Senjust de Ripoll.
- 16 de desembre. **Conferència “Il sinodo sull'Amazzonia e la geopolitica di Papa Francesco per i popoli alla fine della globalizzazione”**. A càrrec del president emèrit del CIEMEN, Aureli Argemí. Al Centro Polifunzionale de Pordenone (Friül).
- 16 de desembre. **Conferència “La Catalogna dopo le elezioni europee e le elezioni politiche del 10 novembre 2019”**. A càrrec del president emèrit del CIEMEN, Aureli Argemí. Al Palazzo d'Aronco (Udine, Friül).

NON SOLO FINANZA
LUNEDÌ 16 DICEMBRE 2019
ORE 12.00

Aureli Argemí
Il sinodo sull'Amazzonia e la geopolitica di Papa Francesco per i popoli alla fine della globalizzazione

Aureli Argemí è professore di teologia. È stato segretario dell'abate del monastero benedettino di Montserrat Escarré costretto da Franco all'esilio, dal 1965 al 1968, anno della morte.
Nel 1974 Argemí fonda il CIEMEN (Centre Internacional Escarré per les Minories Ètniques i Nacionals) ed ora ne è Presidente onorario. Promotore della Dichiarazione universale dei diritti linguistici, della Conferenza delle Nazioni senza Stato in Europa (CONSEU) e della Rete Mondiale per i Diritti Collettivi dei Popoli presso il Parlamento Europeo.

Nella foto: il 20 aprile 2016 viene insignito dell'onorificenza Creu de Sant Jordi dalla Generalitat di Catalogna.

HISTORIA
Gruppo Studi Storia e Società
Pordenone

BCC Pordenonese

[El CIEMEN és una entitat de la societat civil catalana que treballa per a fer conèixer i promoure la realitat nacional catalana al món, per a difondre el coneixement dels pobles i nacions sense estat, i per a defensar-ne els drets col·lectius]

**Centre Internacional
Escarré per a les Minories
Ètniques i les Nacions**

Rocafort, 242 bis, 2n
08029 Barcelona
Catalunya (Països Catalans)
www.ciemem.cat
934 443 800